GroenLinks bijdrage eerste termijn kadernota 2026-2029
door Claire Philips

Voorzitter, collega's, toehoorders,

Jullie hebben zojuist zaadjes Groot Kaasjeskruid gekregen, want alles begint met het planten van een zaadje.

Zaaien doe je niet zomaar. Daar is van alles voor nodig, zoals gezonde grond, schoon water, zonlicht en vertrouwen. Als dat er is, kan een zaadje groeien en tot bloei komen.

In 2040 wil GroenLinks een bloeiend Gouda. Een stad waar iedereen zichzelf kan zijn. Waar iedereen genoeg geld heeft om van te leven. Waar de menselijke maat centraal staat, omdat we kiezen voor solidariteit.

In 2040 is Gouda een uitstootvrije stad. We hebben onze openbare ruimte eerlijk en klimaatbestendig ingedeeld; er is meer groen, meer speelruimte voor kinderen, en we houden het hoofd koel en de voeten droog omdat onze straten een flinke hoosbui of hittestress goed aankunnen.

In 2040 heeft Gouda een groene economie die eerlijk is voor mensen en goed is voor de natuur. Samen met de regio hebben we grip op arbeidsmigratie. GroenLinks betwijfelt of er dan nog plek is voor vleesverwerkende en vervuilende fabrieken. Die nemen veel ruimte in waar Gouwenaars kunnen wonen. En ze leunen op arbeidsmigranten die vaak onder slechte omstandigheden werken en leven in onze stad. Hoe mooi zou Gouda zijn als we een industrie hebben die natuur, dier en mens respecteert? Hoe maken we ruimte voor zulke bedrijven?

Wie later wil oogsten, moet nú zaaien. Als we doen wat we van plan zijn, gaat Gouda een CO2-reductie van 77% halen. Daarvoor heeft Gouda een zero emissie zone. Daarvoor verduurzamen we schoolgebouwen en het gemeentelijk vastgoed. Daarvoor helpen we inwoners met isoleren en besparen.

Dat is mooi, maar het is niet genoeg. GroenLinks vindt dat we voor die laatste 23% nú moeten zaaien.

Want de nood is hoog. Gouda is een klimaatkwetsbare stad. Met nu investeren besparen we wel 6 keer hogere kosten in de toekomst. Hoe langer we wachten, hoe hoger de rekening voor de volgende generaties.

Terug naar dus nu, voorzitter, want de keuzes die wij vandaag maken bepalen hoe Gouda er over 15 jaar uitziet.

De afgelopen tijd hebben we veel gesproken over het naderende ravijnjaar, maar voor veel mensen in Gouda is het ravijnjaar nu, is het nu code rood.

GroenLinks wil nu meer doen voor mensen in armoede, meer doen voor mensen die in een tochtig of vochtig huis wonen, meer doen voor schone lucht en meer doen voor een eerlijke verdeling van onze openbare ruimte.

GroenLinks wil sociaal klimaatbeleid. Tochtstrips en radiatorfolie zijn niet genoeg. Iedereen in Gouda moet er comfortabel bij zitten. Te veel inwoners betalen te veel voor energie, terwijl ze al moeite hebben met het betalen van de boodschappen. Gelukkig gaan steeds meer huishoudens van het gas af. Maar de energietransitie is oneerlijk. In de ene wijk heb je 0 op de meter en woon je in een goed geïsoleerde woning met eigen zonnepanelen. In de andere wijk ben je afhankelijk van de energiemarkt en de wooncorporatie en heb je schimmel op de muur.

De regering in Den Haag is bezig met verdenken, vertragen en vernielen. In Gouda bouwen wij samen aan de toekomst. Als stadsbestuur vertrouwen we onze inwoners. We zien hun zorgen, maar ook hun hoop en hun inzet.

GroenLinks wil sociaal en empatisch beleid; we willen de menselijke maat als uitgangspunt in alles wat we doen. Daarom moeten we bekijken of de Participatiewet in Gouda wel menselijk wordt uitgevoerd. Steeds meer jongeren in Gouda zitten zonder werk. We willen dat iedereen die in de bijstand zit tot 100% van het minimumloon kan bijverdienen. Wil het college dat ook? En wat vindt het college ervan dat mensen die een uitkering aanvragen, eerst hun eigen huis of auto moeten opeten? Is het college het met GroenLinks eens dat dit niet sociaal en niet duurzaam is voor mensen die tijdelijk hulp nodig hebben om daarna weer zelf door te kunnen?

Ons sociaal kapitaal is groot, met 77.000 inwoners. Dat moeten we voeden en uit de wind houden. Een betrouwbare overheid versterkt het vertrouwen tussen inwoners onderling. We schrikken ervan dat mensen helpen mogelijk strafbaar wordt. GroenLinks vindt dat medemenselijkheid de basis moet zijn van hoe wij samenleven.

Tot slot voorzitter: gras groeit niet harder door eraan te trekken. Maar je moet wel zaaien om te kunnen oogsten. En wat ons betreft is nu het moment om te zaaien.

GroenLinks nodigt iedereen uit om met ons te zaaien en te oogsten, nu en in de toekomst.

En mocht je de zaadjes zelf niet willen planten, geef ze dan gerust door aan iemand met groenere vingers. Dankuwel.